UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi & benedictae Matris eius meditatione

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

VIII. De peccatis quæ lusu committuntur, & de leuibus ac noxijs rebus, quas plurimi ex ignorantia culpabili incidunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-48934

Visual Library

tur, quando hominibus non ſolùm res euenturas eſſe pollicentur ; ſed etiam ſimpliciter & abſque vlla alia certitudine tali modo futuras affirmant. Hæc ſunt S. Patris noſtri verba, qui ſupra Prælatis & fidei Inquiſitoribus præcipit, vt in tales grauiter animaduertant, defendentes inſuper omnes libros, eiuſmodi ſcientiarum tractationem continentes.

CAPVT VIII.

De peccatis quæ luſu committuntur, & de leuibus ac noxijs rebus, quas plurimi ex ignorantia culpabili incidunt.

LVdum cartarum, taxillorum, alearum, & ſimilium rerum, quæ fortunæ tribuuntur, in horum peccatorum ordinem & numerum referre poterimus. Et quidem notandum eſt, ludum per ſe, & ſimpliciter, abſque vlla circumſtantia conſideratum nequaquam peccatum eſſe, ita vt bonis conditionibus affectus in vſum deduci poſſit, quãdo videlicet aliquis labore & honeſtis occupationibus feſſus, interdum ludum aliquem licitum, ad animum recreandum & ſtatim ad intermiſſum opus virtutis redeundum aſſumit; taliter vt nec malum ali- D.Th.2.p.q.168.a.8.

quod

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quod exemplum, nec ſcandalum inde oriatur, nec inordinatus finis ſpectetur. Hinc fit, vt luſus aliqui, quamuis non vſque adeò mali videantur, nihilominus ita fiant, vt valdè grauia peccata ſint, & à multis qui nulla ratione mortaliter delinquere vellent, libere continuentur: & licèt multa noxia crimina perpetrent, imò in quædam mortalia incidant, tamen illa non cognoſcunt, nec talia eſſe arbitrantur.

Verùm ante omnia conſiderandum eſt, tempus donum eſſe pretioſum, à Deo liberaliter mortalibus non ſolùm ad opera virtutis exercenda, ſed etiam æterna bona, propter quæ creati ſunt, promerenda conceſſum: & tamen homines illud conſumere, nec ſolùm exiguum momentum, ſed multas horas, & plures dies noctesque huiuſmodi vetitis luſibus contra diuinum beneplacitum applicando perdere: & quod amplius eſt, quicquid vanis his & improbis rebus inſumunt, id totum orationi detrahere, quæ ipſis valdè neceſſaria eſt, vt ſe in ſeruitio diuino (vt diſcemus) conſeruent. Nunquã enim luſor ad orandum, id eſt, nec quando ludit, nec ante vel poſt luſum benè diſpoſitus eſt, quia luſus ipſum penitus ra-

puit,

puit, animum eius inuaſit, & occupa-
uit. Pluribus ſimiliter honeſtis exerci-
tijs tempus hoc ſuffuratur, ad quæ eum
Caritas vel Iuſtitia, tam ob animæ ſuę
ſalutem, quam ſibi ratione ſtatus & of-
ficij commiſſorum perfectionem obli-
gat, vnde cæteri magnam ſæpè affli-
ctionem ſuſtinent.

Præterea notandum eſt, diuinum
eſſe pręceptum, pecuniam ad hominis,
familiæ ipſius ſuſtentationem, alioſq;
fines honeſtos neceſſariam, à ſingulis
labore manuum, artibus & liberali-
bus ſcientijs vel commercio licito in
publicum pariter bonum vergens;
comparandam eſſe, vti Deus Adamo *Gen. 3.*
dicebat: *In ſudore vultus tui, veſceris pa* *D. Th. 2. 2 q.*
ne tuo. Quod certa ratione ad om- *164. a. 2. ad. 3*
nes pertinet, quia quilibet honeſto
quodam labore ſuſtentationem quæ-
rere debet. Qui ergo ludit, hoc Dei
mandatum violat, inani & impio for-
tunæ modo lucrari cupiens, & (vti a-
iunt) quia ſolùm ipſi alea vel charta
benè ſucceſſit, vel fauit. Hinc fit, vt
Doctores lucrum ex luſu veniens tur- *D. Th 2. 2. q.*
pe nominent, quia inhoneſta ratione *118. a. 8 ad. 4*
inſtituitur. Et ſicut Scriptura S. de his
qui bona vnde viuant honeſtè lu-
crantur ait: *Labores manuum tuarum* *Pſal. 127.*
quia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quia manducabis, beatus es, & benè tibi erit.
ita etiam è contrario de illis, qui me-
dijs iniquis facultates ſuas acquirunt,
deque bonis hac ratione acquiſitis
loquitur: *Nil proderunt theſauri impieta-*
Prou. 10. *tis.* Vbi impietatis theſauri ora...
nominantur, qui per iniuſtitiam a...
que fraudem comparantur: talis eſt...
ſus qui ſolùm ad lucrifaciendas pe...
nias inſtituitur, & huiuſmodi pecun...
nihil poſſidenti prodeſt, ſed maxim...
nocet. Nam præter damnum quo...
nimæ illius qui lucratus eſt infert...
les non ſolùm in nihilum redige...
ſed etiam velut nix ante ſolem d...
ent: & peccatum lucrantis pecu...
cauſa erit maioris iacturæ bono...
quæ vel in poſſeſſione illius qui lu...
tus eſt, aut illius hæredes ſubſeque...
quod reuera afflictio eſt qua Deus...
punit, qui bona medijs illicitis acq...
uerunt.
Ariſt. 3. Eth. Deinde haud cōtrouerti debet, ...
D. Th 2. 2. q. hoc (ſecundùm Philoſophorum & ...
12. 6. 2. ad 2. ctorum opinionem) malum & ...
tum ſit, ſiquidem Deus nullibi ...
ad bona vel pecunias lucrifacien...
inſtituit; ſed diabolica inuentio & ...
manæ peruerſitatis eſt aſtutia. ...
propter verendum eſt, ne in talibus ...
mi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

minibus adimpleatur quod Micheas Propheta dicit: *Adhuc ignis in domo impij theſauri iniquitatis*: quia illum in fine cum ſuis bonis tanquam ignis conſument. His addas alia quæ malitiam luſus oſtendunt Etenim certiſſimum eſt eum qui luſui addictus eſt, frequenter ſibi ipſi &alijs horum peccatorum cauſam eſſe, quòd videlicet ludant, pecuniasq; expendant, quarum nec domini, nec veri ſunt poſſeſſores. Nam ad parentes &vxores ipſorum pertinent, vel eas creditoribus, vel familiæ ſuſtentādæ debent, aut fraude vel dolo aliquo, aut iniquis quibuſdam contractibus conſecuti ſunt, cui reuera ſatisfacere non poſſunt. *Mich. 6.*

Luſores etiam multorum inanium &falſorum iuramentorum, diſcordiarum & cōtentionum origo ſunt, quodque ex luſu irati & furioſi effecti vxores, filios, ſeruos, imò parentes proprios malè tractent: populus ſcandalizetur, & iuſtitia in cōtemptum veniat, quia illos non punit: tandem hac ratione impediuntur, ne has pecunias, quas miſerè pro ſeruitute diaboli luſibus exponūt, in obſequium Ieſu Chriſti conferant Et quamuis iuxta SS. Patrum expoſitionem, diuinum manda-

da-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Amb. Luc. 12. & hab. c. ſicut hi. d. q. 7. Aug. in ep. ad Maced. & c. quid dicam 14. q. 4. D. Th. 2 2. q. 32 a. 5. & q. 66. art. 7.

datum ſit , vt in magna & commu-
pauperum neceſſitate ex ſuperfluis e-
leemoſynæ fiant, id eſt, de eo quod
reliquum eſt , poſteaquam Chriſtian-
honeſtas ſuo ſtatui ſatisfecit: & vt i-
extrema neceſſitate etiam de eo quo
ad vitæ ſuſtentationem neceſſari-
eſt tribuatur: quicquid nimirum po-
ſuam ſuorumq; curationem ad ſu-
alendam neceſſarium ſupereſt, eroge-
tur: tametſi enim in hoc caſu præce-
de eleemoſyna facienda , ſecun-
communem Doctorum ſententiã
mortali peccato obliget: attamen
iuſmodi homines pauperes ſuis p-
nijs audent defraudare, & in luſus c-
uertere

Sicut ergò in omnibus his caſi-
diuinum & naturale ius violant,
expreſſe contra ius Eccleſiaſticum,
Ciuile faciũt, quòd graui mulcta p-
poſita, cartarum, ſimileſque luſus, -
quam Reipublicæ pernitioſos pro-
buit.

His tam manifeſtis rationibus -
tet, exercitiũ luſus, quod pluribus -
guum malum eſſe videtur, non ſo-
valdè pernitioſum, ſed etiam radi-
eſſe, ex qua multa peccata prode-
Nam hinc ſpectandarum commo-
curio-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

curioſitas profluit, vbi magna hominum vtriuſque ſexus multitudo præſens eſt, multaque turpia exhibentur: vti & Taurorum periculoſas venationes aſpiciendi, vel tripudia aut choreas viſitandi ſollicitudo: quæ omnia cum natura ſua non ſint mortalia, à multis nihili æſtimantur, nec euitantur, quantũuis homines probi haberi velint. Certum tamen eſt, in his lethalis peccati occaſiones reperiri, quæ infirmos frequenter in errorem inducunt. Quamobrem valdè neceſſarium eſt, vt omnes, q̃ ſalutis ſuæ curam gerunt, Deum precentur, quatenus illis oculos mentis aperiat, ad mortiferum venenum ſub mundanę voluptatis auro latitans, & multitudinem eorum intuendam, qui cum animarum ſuarum iactura, tanquam nauibus confractis, in hoc mari ſubmerguntur, quod ſecularibus hominibus vſque adeò tranquillum eſſe videtur. Et ſi quidem in hac illuminatione humiliter petenda perſeuerauerint, à Deo illam accipient, & in hac cognitione perfecti magiſtrī euadent. Veruntamen gratiam dictam expectãtes ijs, qui illius experientiam habent, fidem adhibere, huiuſmodi occaſiones diligenter ſubterfugere, & in

hoc ſeſe mortificare debent, à Deo of-
fenſarum omnium, quas in talibus re-
bus ignoranter fortè admiſerunt, ve-
niam poſtulando, & cum Dauide dicē-
Pſal. 24. do: *Delicta iuuentutis meæ, & ignorantias*
meas ne memineris: ſed perfectam om-
nium tribue remiſſionem.

CAPVT IX.

De aliis peccatis occultiorib. ſuperbia nimi-
rum, obſtinatione, & propria voluntate, quæ
multi ignorant, atq; ex ignorantia cul-
pabili Confeſſario non mani-
feſtant.

PEccata hactenus enumerata, qu
ex ignorantia culpabili commi
tuntur, exteriora, ſenſibilia, & co
gnitu ſunt facilia: ſed alia ſunt ſubti-
liora, quæ in penetralibus animi lat-
tant, & à pleriſq; virtutis amatoribus,
Deoque ſeriò ſeruire cupientibus pe-
petrata ſunt, at ob negligentiam ſuam
aduertere nequeunt. Quamuis autem
non ſemper, maiori tamen ex parte
mortalia ſint, & valdè noxia, imò talia,
vt omni, qua poſſibile eſt diligentia,
non ſecus ac mortalia peccata, ſunt fu-
gienda.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN